

Jaarverslag raad en griffie gemeente Heerhugowaard 2018

(Bij19-571)

Inhoud

Voorwoord	3
1 Doelstellingen griffieplan 2018.....	4
2 Samenstelling raad en griffie	5
2.1 Vrouwen en jong talent	5
2.2 Griffie	5
3 Gemeenteraad in cijfers	6
3.1 Website en sociale media	6
4 Bestuurlijke aangelegenheden en projecten	7
4.1 Opkomstbevorderende maatregelen en verkiezingen.....	7
4.1.1 Verkiezingsdebat	7
4.1.2 Verkiezingskrant voor alle Heerhugowaarders	7
4.1.3 Extra stemlocaties	7
4.1.4 Kieskompas	7
4.1.5 Bewonersagenda.....	7
4.1.6 Vlogfestival voor jongeren	8
4.1.7 Doestellingen en resultaat.....	8
4.2 Gemeenteraadsverkiezingen 2018.....	8
4.2.1 Uitslag.....	8
4.3 Raadsagenda en collegevorming	8
4.4 Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad	9
4.4.1 Inwerkconferentie	9
4.4.2 Bijeenkomsten integriteit	9
4.4.3 Bijeenkomst planning en controle	9
4.4.4 Voorzitterstraining.....	9
4.4.5 Regio-informatieavonden	9
4.5 Nieuwe burgemeester	10
4.6 Commissie Meespraak en Communicatie in oprichting.....	10
4.7 Raadswerkgroep Begroten en verantwoorden	10
4.8 Regionale activiteiten	10
4.9 Jongerengemeenteraad 2018.....	11

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de gemeenteraad en griffie van de gemeente Heerhugowaard.

De griffie van Heerhugowaard hecht er aan dat we u als lezer informeren over de werkzaamheden van de gemeenteraad en de ondersteuning die daarbij vanuit de griffie aan de raad is geboden.

Het jaar 2018 was het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen, einde en begin van een raadsperiode, het inwerken van de nieuwe gemeenteraad, de totstandkoming van het raadsprogramma, werken aan de oprichting van een commissie Meespraak en Communicatie en de eerste stappen richting de fusie met buurgemeente Langedijk.

In 2018 zijn er veel nieuwe raadsleden geïnstalleerd en is er enthousiast vergaderd en gedebatteerd. Ook werd er geworven voor de nieuwe burgemeester van Heerhugowaard om vervolgens deze procedure te stoppen in verband met een mogelijke bestuurlijke fusie.

In dit jaarverslag zetten we deze zaken voor u op een rijtje. Wij wensen u veel leesplezier en voel u uitgenodigd om feedback te geven.

Namens het griffieteam,

mr. Liesbeth Wedemeijer- Schreiner
Griffier

Griffie Heerhugowaard 2018; vlnr: Karin Hannink, Carola Smit, Hans Wijnveen, Shirley Wolkorte-Flijders, Liesbeth Wedemeijer-Schreiner, Marja Bakker-Nobel

1 Doelstellingen griffieplan 2018

Onder de titel 'De basis op orde, de lat omhoog' heeft de griffier eind 2017 een griffieplan opgesteld waarin de volgende doelen zijn geformuleerd voor de periode 2018-2020:

1. Goed voorbereid zijn op de nieuwe raadsperiode, de nieuwe gemeenteraad een goede start kunnen geven. De basis moet op orde zijn volgens de nieuwste inzichten die bij een moderne en professionele gemeenteraad passen.
2. Bewaken en toetsen van de kwaliteit van raadsstukken/ het bestuurlijk besluitvormingsproces en het digitaal ontsluiten van raadsinformatie op een transparante en inzichtelijke manier
3. Gemeenteraad kunnen bijstaan op het gebied van nieuwe ontwikkelingen en actualiteiten. Het gaat specifiek om:
 - a. de omgevingswet,
 - b. ambtelijke fusie met gemeente Langedijk,
 - c. werving en selectie van een nieuwe burgemeester,
 - d. de controlerende taak van de gemeenteraad gebaseerd op effectindicatoren
 - e. de ambities van de gemeenteraad op het gebied van vitalisering van de lokale democratie
4. De griffie moet is staat zijn flexibel om te gaan met actuele situaties en voortschrijdend inzicht. Dit houdt in dat de griffie op de hoogte is van ontwikkelingen in de gemeentelijke organisatie en op het gebied van (vernieuwing van) de lokale democratie.
5. De goede samenwerking in het team continueren en te opereren als 'een geoliede machine'.

Voorliggend jaarverslag geeft inzicht in de resultaten en activiteiten ondernomen vanuit de raad en griffie ter realisatie van bovenstaande doelstellingen.

2 Samenstelling raad en griffie

Na de gemeenteraadsverkiezingen hebben 14 van de 31 raadsleden de gemeenteraad verlaten. SP, Burgerbelang, Lijst Degreef en Lijst Marjan Jongejan niet zijn teruggekeerd in de raad. Daarnaast heeft een aantal raadsleden zich niet langer kandidaat gesteld of stond niet hoog genoeg op de lijst om verkozen te worden. Vijf raadsleden zijn in de raad gekomen omdat ze voldoende 'voorkeurstemmen' hadden behaald. Een zesde kandidaat had weliswaar voldoende voorkeurstemmen, maar heeft de benoeming niet aanvaard.

Vertrekkende raadsleden 2018:

- A. Jongenelen (BB)
- J. Beers (BB)
- A. Duijff (SP)
- C. Hoekstra (SP)
- T. Degreef (TD)
- M. Jongejan (LMJ)
- S. van der Molen (HOP)
- E. van der Laan (VVD)
- M. Koster (CDA)
- J. Koppelaar (PvdA)
- M. Kadioglu (PvdA)
- F. Marchal (ND)
- D. Gosselaar (D66)
- R. Vrieswijk (D66)

Nieuwe raadsleden 2018:

- A. Arissen (HOP)
- D. Barhorst (GL)
- F. de Bont (HOP)
- W. Boer (VVD)
- R. van Dijk (D66)
- G. Dirkmaat (SH)
- A. Grim (D66)
- J. John (CDA)
- C. Kwint (GL)
- F. Lammerts (VVD)
- F. de Nijs- van Marle (HOP)
- M. Poland (ND)
- N. Troost (SH)
- S. Visser (ND)

2.1 Vrouwen en jong talent

Opvallend is dat Heerhugowaard, zo blijkt uit onderzoek van TROUW, sinds de gemeenteraadsverkiezingen samen met gemeentes als Amsterdam, Nieuwegein en Hilversum, de meeste vrouwelijke gemeenteraadsleden heeft¹. Ook heeft er een verjongingsslag plaatsgevonden. Acht van de 31 raadsleden zijn bij aantreden 30 jaar of jonger.

2.2 Griffie

De gemeenteraad heeft een eigen ambtelijke organisatie (de griffie), die de raad ondersteunt in al zijn taken. Daarbij kan gedacht worden aan het voorbereiden en organiseren van vergaderingen, maar ook aan advies over de te volgen procedure of het informeren over wijzigingen in de wet die voor de raad relevant zijn. De griffie van Heerhugowaard bestaat uit 5 personen (4,5 fte). Naast een griffier en een raadsadviseur die tevens optreedt als plaatsvervangend griffier, gaat het om een commissiegriffier en 2 administratief medewerkers. Daarnaast heeft een tijdelijke administratieve kracht (0,5 fte) de griffie ondersteund. Van haar is eind 2018 afscheid genomen.

¹ <https://www.trouw.nl/democratie/voorkeurstemmen-helpen-vrouwen-in-gemeenteraden-stijgingen-tot-20-procent~af691da9/>

3 Gemeenteraad in cijfers

Ondanks dat 2018 in het teken stond van verkiezingen en het inwerken van de nieuwe raad, is de gemeenteraad het afgelopen jaar druk geweest met het uitoefenen van haar kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. Dit blijkt onder meer uit onderstaande cijfers.

Technische vragen	118
Schriftelijke vragen	18
Amendementen	9 ingediend, 3 ingetrokken/ verworpen 6 aangenomen
Moties	26 ingediend, 21 aangenomen, 5 ingetrokken of verworpen
Aantal officiële vergaderingen	46

3.1 Website en sociale media

Websitebezoekers, unieke gebruikers	14.941
Paginabezoeken	149.181
Meeste paginabezoeken	Maart 2018
Aantal afgespeelde videoverslagen	106.550 views
Top 3 meest afgespeelde vergaderingen	1. 11 mei 2018 – 23875 views 2. 9 mei 2018 – 21349 views 3. 9 maart 2018 – 13441 views
Top 3 meest bekeken berichten facebook	1. de gemeenteraad gaat op zoek naar beste burgemeester enquete: 5300 views 2. finale vlogfestival 1800 views 3. oproep om te stemmen op verkiezingsdag 2400 views
Aantal volgers facebook	343
Top 3 meest bekeken berichten op twitter	1. de gemeenteraad gaat op zoek naar de beste burgemeester: 3983 impressies 2. jongerengemeenteraadwinnaars: 3700 impressies 3. inwerkconferentie is vol op stoom: 3148 impressies
aantal volgers op twitter	928

4 Bestuurlijke aangelegenheden en projecten

4.1 Opkomstbevorderende maatregelen en verkiezingen

Ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen 2018 en op basis van een motie aangenomen in 2016, heeft de gemeenteraad een aantal activiteiten uitgevoerd ter bevordering van de opkomst:

4.1.1 Verkiezingsdebat

Tijdens het grote verkiezingsdebat in Cool zijn alle lijsttrekkers met elkaar in debat gegaan over diverse thema's. Het verkiezingsdebat trok 250 bezoekers, die via een speciale app mee konden stemmen over de stellingen. Ook werd het debat live uitgezonden door de lokale omroep en was het via de Facebookpagina van de gemeente live te volgen (1200 kijkers).

Ruim 300 Heerhugowaarders kwamen naar het verkiezingsdebat kijken en konden via hun mobiele telefoon interactief meedoen en vragen stellen.

4.1.2 Verkiezingskrant voor alle Heerhugowaarders

Onder de redactie van de griffie is, in opdracht van de gemeenteraad, in februari 2018 een verkiezingskrant uitgegeven. De krant is op ruim 20.000 adressen in Heerhugowaard bezorgd en daarmee huis aan huis verspreid. In de krant waren alle partijen terug te vinden met een eigen pagina. Ze had vooral een informatief karakter en moest inwoners van Heerhugowaard helpen bij het bepalen van hun stem.

4.1.3 Extra stemlocaties

Op basis van onderzoek gedaan door Universiteit van Tilburg², is besloten om twee nieuwe locaties aan de bestaande locaties toe te voegen. Daarnaast is werk gemaakt van de bewegwijzering naar de stemlokalen.

Ook werd er, bij wijze van stunt, een Vote and Drive gemaakt: een stemlocatie langs de Oosttangent die heel makkelijk bereikbaar was voor de forenzende, autorijdende Heerhugowaarder. 250 bewoners brachten hier hun stem uit en gaven aan erg blij te zijn met de Vote and Drive locatie.

Tenslotte reden er, ter bevordering van de opkomst, vuilniswagens rond beplakt met een levensgrote stemoproep, was er bij verschillende stembureaus een koffiekar aanwezig en werden kiezers bedankt voor het uitbrengen van hun stem met een bioscoopbon.

4.1.4 Kieskompas

Om kiezers te helpen bij het bepalen van hun keuze is gebruik gemaakt van een digitale stemhulp, te weten het kieskompas. Deze werd ingevuld door maar liefst een derde van de kiesgerechtigden in Heerhugowaard (14.873).

4.1.5 Bewonersagenda

Om bewoners meer te betrekken is hen gevraagd, voorafgaand aan de verkiezingen, aan te geven wat hun wensen en behoeften zijn voor Heerhugowaard. Raadsleden zijn daartoe met bewoners in gesprek gegaan, onder meer tijdens speciale acties rond Sinterklaas en Sint Maarten. Ook ideeën van inwoners die in eerdere participatietrajecten werden opgehaald, zijn betrokken.

Veel aandacht is in het traject uitgegaan naar de jeugd. Zo werd les gegeven op alle middelbare scholen van Heerhugowaard en is jongeren gevraagd deel te nemen aan een vlogfestival (zie onderstaand).

De Bewonersagenda was een belangrijke leidraad voor het verkiezingsdebat en diende als basis voor de Raadsagenda 2018-2022.

² Verbetering op komst - Een verkenning naar een effectieve gemeentelijke inzet van communicatiemiddelen voor de opkomst bij lokale verkiezingen, Julien van Ostaaen ed., Tilburg University, November 2016

4.1.6 Vlogfestival voor jongeren

Eén van de doelstellingen van de raad met het oog op de verkiezingen van 2018 was het betrekken van jongeren. Daartoe is een Vlogfestival georganiseerd, waarop jongeren hun ideeën konden inbrengen voor Heerhugowaard. Ter voorbereiding op het festival is lesgegeven op alle middelbare scholen in de stad.

Ondanks de aanwezigheid van meer dan 100 jongeren tijdens het festival, bleek het animo om deel te nemen aan de vlogwedstrijd beperkt. Niet meer dan 12 vlogs zijn ontvangen. Om die reden is een alternatieve avond georganiseerd in jeugdcentrum Komplex, met een DJ en onder meer Lange Frans. Tussen het dansen en de muziek door is met jongeren gesproken over wat hen bezig houdt in Heerhugowaard. De vlogs zijn betrokken bij het verkiezingsdebat.

Tenslotte zijn uit de deelnemers aan de vlogwedstrijd twee jongerenburgemeesters gekozen. Hun namen zijn Anne Tielen en Shadaiya van der Hoeven.

4.1.7 Doelstellingen en resultaat

In juni 2018 is het project opkomstbevordering geëvalueerd. Daarbij is geconcludeerd dat drie van de vier doelstellingen zijn behaald. Zo was (1) de opkomst in 2018 (50,53%) hoger dan in 2014 (48,76%). Daarmee zet de trend van stijgende opkomstpercentages zich voort (2010: 46,87%), maar lag het percentage (2) nog steeds onder het landelijk gemiddelde (54,97%). Ook zijn (3) jongeren uitgebreid betrokken en er is (4) door middel van een bewonersagenda samengewerkt met bewoners.

4.2 Gemeenteraadsverkiezingen 2018

In maart 2018 zijn verkiezingen gehouden voor de gemeenteraad van Heerhugowaard. Zoals gemeld heeft daarbij 50,53% van de stemgerechtigden hun stem uitgebracht.

4.2.1 Uitslag

Onderstaand een overzicht van de verkiezingsuitslag 2018:

Partij	Aantal stemmen	Percentage	Aantal zetels
HOP	4.601	21,47	7
Senioren HHW	3.309	15,44	5
VVD	3.083	14,39	5
CDA	2.645	12,34	4
D66	1.902	8,88	3
GroenLinks	1.625	7,58	2
NL Duurzaam	1.417	6,61	2
PVDA	1.318	6,15	2
ChristenUnie	668	3,12	1
PP Recht en Eerlijk	561	2,62	0
Partij voor Iedereen	301	1,40	0

4.3 Raadsagenda en collegevorming

Direct na de verkiezingen van 2018 heeft de grootste partij (HOP) het initiatief genomen om te komen tot een raadsprogramma³. Deze zogenaamde raadsagenda is verschenen onder de titel 'Samen het verschil maken in Heerhugowaard, stad van kansen'. Daarbij werd prioriteit gegeven aan de volgende onderwerpen:

1. Democratische vernieuwing
2. Energieneutraal Heerhugowaard in 2030
3. Intensiveren van het groenonderhoud
4. Bevordering van werkgelegenheid en arbeidsparticipatie
5. Een ontmoetingsplek in iedere wijk

³ Bij het opstellen van een raadsprogramma wordt, in tegenstelling tot een coalitieprogramma, gezocht naar een zo breed mogelijke steun voor het programma, ongeacht de verdeling van de wethoudersposten.

6. Voorzieningen voor sport, cultuur en kunst

De raadsagenda is ondertekend door 8 van de 9 fracties en als opdracht meegegeven aan een nieuw gevormd college. Voor dit college leverden HOP, Senioren Heerhugowaard, VVD en CDA elk één wethouder.

4.4 Inwerkprogramma nieuwe gemeenteraad

Gezien het aantal nieuwe raadsleden, is kort na de verkiezingen gestart met een inwerkprogramma voor de raad. Het programma had als doel de (nieuwe) raadsleden optimaal voor te bereiden op hun taak en rol als raadslid. Daarbij zijn verschillende trainingen en bijeenkomsten georganiseerd door de griffie.

4.4.1 Inwerkconferentie

Om (nieuwe) raadsleden bij te praten over het lopende beleid en de werkwijze van de gemeenteraad is op 8 april 2018 een inwerkconferentie gehouden in hotel Blooming te Bergen. Daarbij zijn presentaties verzorgd door de sectordirecteuren over de verschillende beleidsterreinen. Daarnaast is de griffier nader ingegaan op de rol en taken van de griffie en de werkwijze van de gemeenteraad. De conferentie is door bijna alle raads- en commissieleden bezocht. Ook burgemeester en wethouders waren aanwezig en namen deel aan de gesprekken en activiteiten.

4.4.2 Bijeenkomsten integriteit

Als onderdeel van het inwerkprogramma is op 24 april een bijeenkomst geweest over integriteit en morele oordeelsvorming. Ook hiervoor waren alle raads- en commissieleden uitgenodigd, alsmede de wethouders. De bijeenkomst stond onder leiding van de burgemeester en werd bezocht door ca. 25 raads- en commissieleden.

Op 25 september vond een vervolgbijeenkomst plaats verzorgd door een extern deskundige (Governance & Integrity Nederland)

Daarnaast is een startbijeenkomst georganiseerd voor nieuwe fracties onder leiding van de burgemeester. Ook hier was integriteit één van de besproken onderwerpen.

4.4.3 Bijeenkomst planning en controle

Op 13 mei is de raad nader geïnformeerd over de budgetcyclus (begroting en jaarverslag) van de gemeente. Als onderdeel van de bijeenkomst is eveneens gekeken naar de risico's en het financiële weerstandsvermogen van de gemeente. Ook heeft op deze bijeenkomst de accountant zijn taak en rol nader toegelicht. Ook deze bijeenkomst werd goed bezocht.

4.4.4 Voorzitterstraining

De gemeenteraadsvergaderingen worden voorgezeten door de burgemeester. Andere bijeenkomsten van de raad daarentegen worden vaak voorgezeten door raadsleden die zich als voorzitter hebben aangemeld. Ook beschikt de raad over enkele plaatsvervangende raadsvoorzitters, die kunnen worden ingezet bij afwezigheid van de burgemeester. Voor de periode 2018-2022 hebben vijf raadsleden zich gemeld als (plaatsvervangend) voorzitter. Om hen op weg te helpen in hun rol als voorzitter is, verspreid over twee avonden, een speciale voorzitterstraining aangeboden. Hoewel alle voorzitters hiervan gebruik hebben gemaakt, waren enkelen niet in de gelegenheid op beide bijeenkomsten aanwezig te zijn.

4.4.5 Regio-informatieavonden

Een laatste concreet onderwerp dat een plaats heeft gekregen in het inwerkprogramma voor raadsleden betreft de samenwerking in de regio Alkmaar. Het gaat dan in de meeste gevallen om zogenaamde Gemeenschappelijke regelingen, waarbij verschillende gemeenten samenwerken in bijvoorbeeld een gezamenlijke vuilophaaldienst of samen een recreatieterrein beheren. Omdat hier sprake is van democratische controle op afstand, zijn de raadsleden specifiek geïnformeerd over de werkwijze van deze regelingen en het samenspel in de regio. Zo zijn er verschillende regioavonden georganiseerd. Afhankelijk van het gekozen onderwerp waren hierbij doorgaans zo'n 30 tot 70 raads- en commissieleden uit verschillende gemeenten aanwezig.

4.5 Nieuwe burgemeester

In januari 2018 werden de fractievoorzitters van de gemeenteraad uitgenodigd door de Commissaris van de Koning, dhr. Remkes, om over de toekomstige burgemeestersvacature te spreken. Dit naar aanleiding van het vertrek van dhr. Ter Heegde in januari 2017.

Na het opstellen van een functieprofiel door de zogenaamde vertrouwenscommissie (belast met de werving en selectie van de burgemeester) is op 25 april 2018 tijdens een speciale raadsvergadering het functieprofiel vastgesteld. Ook zijn de inwoners geraadpleegd via een enquête. Ruim 1000 Heerhugowaarders hebben de moeite genomen om hun mening te geven over waar een toekomstige burgemeester aan moet voldoen.

Vervolgens is gestart met de werving en selectie. Eind oktober 2018 is er op verzoek van de vertrouwenscommissie besloten de werving en selectie te staken vanwege een mogelijke bestuurlijke fusie met gemeente Langedijk.

4.6 Commissie Meespraak en Communicatie in oprichting

Bij het opstellen van de Raadsagenda Heerhugowaard 2018-2022 is door de gemeenteraad hoge prioriteit gegeven aan het thema democratische vernieuwing. De raad vindt het wenselijk en belangrijk om inwoners meer te betrekken bij zowel het beleid als de uitvoering. Ze heeft dan ook besloten in deze raadsperiode te experimenteren met nieuwe vormen van inspraak (meespraak). Om dit besluit verdere invulling te geven, is eind 2018 gestart met het inrichten van een nieuwe raadscommissie. Deze commissie Meespraak en Communicatie zal de komende jaren verder handen en voeten geven aan de wens van de gemeenteraad om inwoners meer te betrekken.

4.7 Raadswerkgroep Begroten en verantwoord

De raadswerkgroep begroten en verantwoord heeft haar werkzaamheden in 2018 afgerond met een presentatie aan de raad over de zogenaamde 'methode Duisenberg'. Het betreft een specifieke methode van begroten, die het voor raadsleden mogelijk maakt scherper kaders te stellen en beter te controleren. Zo is geconstateerd dat veel van de huidige indicatoren (cijfers die aangeven welke prestatie geleverd moet worden) in de gemeentebegroting onvoldoende mogelijkheid geven voor een verantwoordingstoets. Aan de hand van de bevindingen wordt, in samenwerking met het college en de ambtelijke organisatie, de gemeentebegroting 2020 voorzien van nieuwe indicatoren.

4.8 Regionale activiteiten

Vanuit de Regio Alkmaar zijn, veelal in samenspraak met de griffiers, vrijwel iedere maand zgn. Regio-raadsavonden gehouden. Raadsleden uit verschillende gemeenten kwamen hierop bijeen en werden geïnformeerd over zaken die spelen in de regio. Ook werden raadsleden in de gelegenheid gesteld vragen te stellen aan de bestuurders van een gemeenschappelijke regeling of ander samenwerkingsverband. Vooral met het oog op de van gemeenteraden gevraagde zienswijzen op de begrotingen van deze gemeenschappelijke regelingen, waren dit nuttige bijeenkomsten. Op enkele bijeenkomsten is de raadsleden tevens gevraagd om een actieve inbreng. Te denken valt daarbij aan het opstellen van een zogenaamde regionale focusagenda. Eind 2018 heeft dit geresulteerd in drie regionale onderwerpen die speciale aandacht vergen: Wonen, Bereikbaarheid en Energietransitie.

Regio-avonden zijn ook bedoeld om kennis te maken met collega-raadsleden uit andere gemeenten. Ze werden gemiddeld door ca. 60 raads- en commissieleden bezocht, met uitschieters naar ca 80. Daarbij waren doorgaans alle gemeenten vertegenwoordigd.

4.9 Jongerengemeenteraad 2018

Zoals ook andere jaren gebruikelijk, is op 15 februari 2018 in samenwerking met de gemeente Langdijk, wederom een succesvolle Jongerengemeenteraad georganiseerd.

Thema's daarbij waren de bestuurlijke fusie met Langedijk en de fietsroutes van en naar school. Alle middelbare scholen (incl Parlan) deden mee, waardoor er sprake was van een volle zaal. HAVO Hanfortmans leverde dit jaar de beste debater en het Johannes Bosco de beste fractie. In de jury zat naast enkele raadsleden ook Tweede Kamerlid Rens Raemakers.

Er werden tijdens de jongerenraad vijf moties aangenomen. Twee daarvan hadden betrekking op de fusie met Langedijk (draagvlak en onderzoek ambtelijke samenwerking), twee gingen over veilige fietsroutes (blikvangers, kruispunt Bevelandseweg – Zuidtangent) en een laatste motie verzocht het college van B&W om meer sportevenementen en een sportparcours in samenwerking met Sport NV (Heerhugowaard) en Sport Servicepunt (Langedijk).

